

Aftale om flerårsbudget 2024 - 2027

Investering i vores fælles fremtid

Allerslev den 26. september 2023

Denne budgetaftale er indgået mellem

På vegne af Venstre

På vegne af Socialistisk Folkeparti

På vegne af Det Konservative Folkeparti

På vegne af Radikale Venstre

På vegne af Danmarksdemokraterne

Flerårsbudget 2024-27 - Investering i vores fælles fremtid

Introduktion

Kommunernes økonomi er udfordret i disse år. Der er krig i Ukraine. Vi har alle oplevet markante prisstigninger på ikke mindst energi. Selvom inflationen er aftagende, så presser det fortsat de kommunale budgetter. De fleste kommuner oplever også, at udgifterne til de specialiserede socialområder fortsat stiger.

Den samfundsmæssige udvikling påvirker naturligvis også Lejre Kommune. Vi har samtidig vækst i befolkningen og ikke mindst i antallet af børn og unge og i antallet af ældre over 80 år. Vores udgifter vokser derfor markant i 2024 sammenholdt med budgettet for 2023.

Vi skal sikre, at der fortsat er penge til god service for alle vores borgere og ikke mindst til fortsat udbygning af vores skoler og dagtilbud. Vi skal også sikre, at der er plads til at investere i løsninger, der rækker fremad. Derfor er parterne enige om, at der med flerårsbudgettet 2024–27 skal ske en omprioritering på vores driftsbudget, som understøtter en bæredygtig drift også i fremtiden. Tilsvarende er parterne enige om at tilpasse anlægsbudgettet med fokus på at sikre fortsat udbygning af vores bygninger og anlæg, så det afspejler vores befolkningsvækst, samtidig med at vi fastholder et solidt økonomisk handlerum gennem en solid kassebeholdning.

Flerårsbudgettet indeholder derfor både en række besparelser og effektiviseringer samt betydelige driftsudvidelser og et anlægsbudget, som peger fremad. For eksempel indeholder flerårsbudgettet en genopretning af folkeskolernes budgetter, som bl.a. finansieres af en gradvis reduktion af antallet af elever, der går i specialundervisningstilbud. På de specialiserede socialområder skabes der grundlag for at reducere udgiftsvæksten markant gennem hjemtagning af borgere til egne tilbud, ændring i serviceniveau og investering i bedre styring og opfølgning. På ældreområdet investeres i teknologi og tilpasning af tilbuddene, så vi ruste os bedre til en fremtid med væsentligt flere ældre med plejebehov. På klimaaområdet øger vi vores indsats for at nå vores klimamål, ikke mindst i forhold til at understøtte samarbejdet med landbruget om mindre CO₂-udslip, mere biodiversitet og flere rekreative oplevelser for borgerne.

På kultur- og fritidsområdet afsætter vi 5 mio. kr. ekstra årligt fra 2025, som i dialog med foreningerne skal bruges til fremtidssikring af vores fritids- og idrætsanlæg.

Aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2024 løfter ikke i tilstrækkelig grad kommunernes samlede serviceramme. Tilsvarende presser den aftalte anlægsramme kommunerne, fordi ønsker og behov overstiger det aftalte niveau. Endelig er der betydelig risiko for, at kommunerne samlet set sætter skatten op.

Hvis kommunerne i fællesskab overskrider de aftalte økonomiske rammer for anlægsudgifter eller øger skatterne, vil der komme en sanktion i form af reduceret bloktilskud. Dette er ikke ønskeligt.

Vi mener, at vi med denne budgetaftale bidrager til, at det kan lade sig gøre for kommunerne i fællesskab at overholde aftalen med staten. Det gælder også i forhold til at leve op til aftalen med regeringen om besparelser på administrationen. Vi kender på nuværende tidspunkt ikke det samlede

billede af de kommunale budgetter og dermed ikke risikoen for sanktion. Det kan derfor være nødvendigt at revidere budgettet inden endelig vedtagelse, hvis kommunerne under ét ikke kan overholde de aftalte service- og anlægsrammer i økonomiaftalen eller aftalen om fastholdt skat.

Da denne aftale om flerårsbudgettet for 2024-27 i høj grad har et flerårigt perspektiv, er parterne enige om, at aftalen skal være toårig. Desuden ønsker parterne at igangsætte et arbejde med at etablere en 10-årig investeringsoversigt, som skal kunne indgå i overvejelserne i forbindelse med justeringer af anlægsbudgettet næste år.

Budgetaftalen er beskrevet uddybende på de følgende sider og i bilagene.

Budget 2024-27 i hovedtal

Hovedoversigt

Mio. kr.	BF2024	BF2025	BF2026	BF2027
Driftsudgifter	1.953,0	1.966,6	1.974,6	1.984,7
Besparelseskrav fra budgetaftale 2023-2026	0,0	16,0	16,0	16,0
<i>Forslag til reduktioner</i>	-37,9	-42,6	-41,3	-41,8
<i>Forslag til udvidelser</i>	15,3	19,3	25,5	23,5
A. Driftsvirksomhed inkl. tekniske korrektioner	1.930,3	1.959,2	1.974,8	1.982,4
Anlæg 2. budgetstatus budget 2024-2027	128,8	96,2	103,1	84,1
<i>Forslag ændringer investeringsoversigt</i>	-40,1	19,5	-24,8	6,6
B. Anlægsvirksomhed	88,7	115,7	78,4	90,7
PRIS-/LØN-STIGNINGER 00-06	0,0	93,0	191,3	293,7
Drift og anlæg i alt	2.019,0	2.167,9	2.244,4	2.366,8
C. RENTER	10,5	8,5	7,4	6,6
D. Balanceforskydninger	0,8	0,8	0,8	0,8
E. AFDRAG PÅ LÅN OG LEASINGFORPLIGTELSE	37,9	38,4	38,8	38,4
SUM (A + B + C + D + E)	2.068,2	2.215,6	2.291,4	2.412,5
Forbrug af likviditet / Kasseopbygning	-35,9	0,0	0,0	0,0
Optagne lån (8.55.63 – 8.55.79)	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiering	-2.059,5	-2.168,4	-2.290,2	-2.413,8
Forventet gevinst selvbudgettering 2022		-53,5		
Finansiering i alt	-2.095,5	-2.221,9	-2.290,2	-2.413,8
LIKVIDITETUNDERSKUD (+)	-27,3	-6,3	1,2	-1,3
LIKVIDITETOVERSKUD (-)				

Med budgetaftalen fastlægges driftsudgifterne til 1,93 mia. kr. i 2024. Heri indgår besparelser og effektiviseringer for knap 38 mio. kr. og driftsudvidelser for ca. 15 mio. kr. De nærmere detaljer i besparelserne og udvidelserne fremgår af vedlagte bilag 1 og 2.

Med justeringerne i driftsbudgettet er det udestående sparekrav fra indeværende års budget vedrørende 2025 og efterfølgende år håndteret. Med besparelser på 6,1 mio. kr. på administration lever Lejre Kommune op til det aftalte sparekrav for kommuner under ét på i alt 650 mio. kr.

For at bidrage til overholdelse af anlægsrammen i 2024 er der prioriteret kraftigt i, hvilke projekter der kan gennemføres i 2024 og de efterfølgende år. I 2024 er der indarbejdet det tidligere besluttede ekstraordinært store kasseforbrug til finansiering af det forhøjede anlægsprogram. Anlægsbudgettet fremgår af bilag 3.

Parterne er enige om, at budgetforslaget skal basere sig på selvbudgettering. Der forventes hermed en merindtægt i 2024 på ca. 24 mio. kr., der indarbejdes i forbindelse med den endelige budgetvedtagelse ved 2. behandlingen af budgetforslaget. Likviditetsoverskuddet i 2024 vil herefter udgøre ca. 51 mio. kr.

Parterne er enige om at holde den kommunale indkomstskat uændret. Staten fastlægger de øvrige skatter, som f.eks. ejendomsskatter og grundskyld.

Renteudgifterne er forhøjet som følge af de konstaterede rentestigninger.

Det er vores vurdering, at vi med aftalen om flerårsbudgettet for 2024 -27 sikrer, at Lejre Kommune har en robust og bæredygtig økonomi, hvor der er taget højde for de både interne og eksterne økonomiske udfordringer, som har vist sig efter sidste års budgetvedtagelse.

Børn og unge

Dagtilbud

Vi har høje ambitioner for kvaliteten af vores dagtilbud og skoler. Vi har investeret betydeligt i dagtilbudsområdet de seneste år, og vi har indført minimumsnormeringer og opført flere nye børnehuse. Disse politiske beslutninger danner grundlaget for vores pædagogiske arbejde.

Vi er overbeviste om, at kvaliteten af vores dagtilbud har en afgørende indflydelse på børnenes udvikling, også langt ind i deres skoleforløb. Derfor lægger vi stor vægt på, at alle vores dagtilbud arbejder målrettet og systematisk med at udvikle lokale miljøer af høj kvalitet. Vi fører løbende tilsyn med både kommunale og private dagtilbud, og vi investerer i medarbejdernes kompetenceudvikling gennem pædagogiske assistent- og meritpædagoguddannelser.

Vi prioriterer også arbejdet med at lette overgangen fra dagtilbud til skole. Dette arbejde er forankret lokalt omkring hver enkelt folkeskole og de tilhørende dagtilbud. Vores mål er, at børn og forældre skal opleve denne overgang som enkel og problemfri. Gode vaner dannes i dagtilbud, og vi ønsker at bygge videre på dem i skolen. Vi begynder allerede i dagtilbud med at etablere stærke lokale fællesskaber, hvor mangfoldighed og forskellighed ses som styrker. For at opnå en vellykket overgang er et tæt samarbejde på alle niveauer mellem dagtilbud og skole afgørende.

Vi besluttede i forbindelse med vedtagelsen af Budget 2023, at der skulle udarbejdes en ny tildelingsmodel på dagtilbudsområdet. Modellen skal fordele ressourcer til dagtilbud på en gennemskuelig og retvisende måde. Vi ønsker, at modellen giver grundlag for, at forældrebestyrelser og ledere lokalt har tillid til modellen og kan bruge den til at sikre solid, lokal økonomistyring, og derigennem have et grundlag for lokale prioriteringer. Medarbejdernes uddannelse har væsentlig betydning for kvaliteten i vores dagtilbud. Der er det seneste år arbejdet på, at flere medhjælpere får en pædagogisk assistentuddannelse. Den nye tildeling af ressourcer til dagtilbud afspejler dette med en fordeling på 55 % til pædagoger, 10 % til pædagogiske assistenter og 35 % til medhjælpere.

Vi har en klar ambition om, at 60 % af medarbejderne i dagtilbud er pædagoger, og 10 % er pædagogiske assistenter. Derfor allokerer vi centrale midler fra det samlede område (Center for Børn & Læring) som supplement til tildelingsmodellen, der kan finansiere merudgiften til de børnehuse, som allerede er på 60 % pædagoger og 10 % pædagogiske assistenter, og til de børnehuse, som hæver pædagogandelen til 60 % pædagoger og 10 % pædagogiske assistenter.

Folkeskolen

Vi vil i de kommende år genoprette og investere massivt i folkeskolen – i alt 75 mio. kr. i 2024-27. Folkeskolen er en vigtig lokal institution, hvis opgave er at skabe de bedste forudsætninger for, at alle børn bliver så dygtige, de kan, trives og får solide byggesten til videre uddannelse og et godt liv. En attraktiv folkeskole er også af væsentlig betydning for udviklingen af vores lokalsamfund. Det er en vigtig prioritering at skabe forbedrede økonomiske vilkår i folkeskolen.

Politikere og medarbejdere er optagede af at udvikle varierede og praktiske læringsmiljøer og den enkeltes deltagelse i fællesskabet. Alle børn og unge, også børn med særlige behov, skal have mulighed for at deltage i betydningsfulde og udviklende fællesskaber. Det har stor værdi og afgørende indflydelse på børns og unges liv og livskvalitet både på kort og lang sigt. Vi har som politikere en klar ambition om, at flest mulige forbliver i vores almene tilbud i det lokale fællesskab. Det forudsætter, at alle parter hele tiden arbejder på at skabe robuste og styrkede læringsfællesskaber, der ser mangfoldighed og diversitet som en ressource.

I første omgang vil vi skabe forudsætningerne for, at vores folkeskoler kan blive robuste, således at stadig flere børn kan have en hverdag og et skoleliv i deres lokale nærmiljø. Skolerne arbejder i dag med udgangspunkt i de politiske målsætninger fra skolevisionen "At turde satse". Det arbejde skal fremadrettet intensiveres med øget fokus på at etablere en motiverende og praksisrettet undervisning for alle, hvor co-teaching, holddeling mv. medvirker til styrkede fællesskaber. Genopretningen af og investeringen i folkeskolen vil ske gradvist, men målet er klart. Vi vil løfte folkeskolen.

I Lejre Kommune har der været en praksis og tradition for at segregere, og vi har oplevet en vækst i antallet af børn, der segregeres fra folkeskolerne. Den udvikling skal vendes. Væsentligt færre skal segregeres, og flere børn skal opleve at være en del af de almene folkeskoler. Fællesskabet i folkeskolen skal rustes til dette. Det kræver flere ressourcer, men også ny viden og ændringer i en kendt kultur. Derfor prioriterer vi 7 mio. kr. til kompetenceudvikling i 2024-27.

Samtidig skal det understreges, at der altid vil være børn, hvor et specialundervisningstilbud er den rigtige løsning i en kortere eller længere periode. I Lejre Kommune bør vi, qua vores befolknings sammensætning, som minimum kunne fastholde 96 % af vores elever i almene skoletilbud. Og alle aktører omkring barnet skal hele tiden været optaget af at undersøge og afprøve, om det er muligt at komme tættere på et almentilbud.

Vores specialtilbud skal derfor være af høj kvalitet. En analyse skal vise, hvordan specialundervisningen fremadrettet kan målrettes, og hvordan kvaliteten i vores tilbud på samme tid kan øges for de børn, der har et særligt behov for dette. Samtidigt skal analysen give konkrete bud på, hvordan vores folkeskoler kan sikre, at fortsat flere børn forbliver i distriktets skole, og ser sig selv som en del af et lokalt og stærkt fællesskab.

En samlet analyse forventes klar før sommerferien 2024 og vil efter politisk behandling kunne indføres i løbet af skoleåret 2024/2025. I takt med at vi vender udviklingen, tilføres yderligere midler til folkeskolen. Vi flytter midler fra special til almen allerede fra 2025 stigende til 12 mio. kr. i 2027.

På anlægssiden følger vi udviklingen i antallet af børn med henblik på løbende at sikre den nødvendige kapacitet i vores dagtilbud og skoler, og vi har løbende hævet kvaliteten med tilbygninger, ombygninger, renoveringer og nybyggeri. Kirke Såby Skole trænger særligt til et løft, både inde og ude, og derfor afsætter vi 15 mio. kr. i de kommende år. I forbindelse med det løft skal arealoptimering indtænkes. Herunder om den bygning, hvor PPR er i dag, kan anvendes til SFO. SFO'en flyttes i 2026 til andre bygninger. Procesplan for arbejdet påbegyndes primo 2024 med inddragelse af ledelse, skolebestyrelse og øvrige interessenter.

Ledelse

Skolernes ledelser yder i dag en stor og væsentlig indsats. Opgaven i de kommende år bliver ikke mindre, og der vil være behov for tydelig, retningsgivende, tilgængelig og understøttende ledelse – derfor har vi valgt ikke at reducere i skolernes ledelseskapacitet. Skolernes ledelser skal på et strategisk og konkret niveau holde fokus på, at folkeskolen i et stigende omfang danner rammen om lokale fællesskaber, der tager hånd om langt flere børn end i dag. Der er fokus på børns trivsel og dannelse og forventninger om, at alle bliver så dygtige, de kan.

Flere ressourcer til skolerne

Flere ressourcer til skoler vil medføre, at der bliver flere timer til to-lærertimer, holddannelse og tid til at styrke arbejdet med at skabe stærkere lokale børnefællesskaber. Lærerne vil i højere grad end i dag kunne benytte co-teaching og andre pædagogiske metoder i arbejdet med eleverne.

Vi har stor interesse i, hvordan de ekstra midler til folkeskolerne omsættes i praksis til mere undervisning. I første omgang skal der sikres et vidensgrundlag, således at man administrativt har fælles indsigt i skolernes planlægning af lærernes arbejdstid.

Dette indebærer også en dialog med de faglige organisationer med henblik på at øge mulighederne for at være flere lærere og pædagoger omkring undervisningen – ønsket er en mere motiverende skole, der møder eleverne på nye måder, hvor fordybelse og nærvær er væsentligt.

Social og beskæftigelse

Lejre Kommune er udfordret på det specialiserede socialområde ligesom hovedparten af landets kommuner. Der er behov for, at vi arbejder videre med de igangsatte indsatser på børne- og voksenområdet med et kontinuerligt fokus på den ene side at imødekomme borgernes behov funderet i forskelligartede udfordringer, samtidig med vi har et fokus på økonomien. Indsatser og økonomi skal gå hånd i hånd. Vi har i forbindelse med budgettet for 2024-27 på baggrund af en grundig analyse lagt en ambitiøs investeringsplan for områderne. Investeringsplanen indeholder bl.a. hjemtagning af indsatser, kompetenceløft af medarbejdergruppen og øget fokus på kvalitet, styring og effekt af de igangsatte indsatser.

For både social- og beskæftigelsesområdet har vi igangsat en massiv plan og indsats i et forstærket ledelsestilsyn. Der er i budgetaftalen sat yderligere ressourcer af til dette arbejde med en klar forventning om, at der vil ske en gradvis udvikling og forbedring af områderne de kommende år.

Samlet set har vi de sidste to år nu analyseret og igangsat handleplaner for de specialiserede socialområder og beskæftigelsesområdet med et fokus på at udvikle indsatser, kompetencer, kvalitet og faglig/økonomisk styring af områderne.

Sundhed og ældre

Sundheds- og ældreområdet er fortsat i vækst. Vi lever længere, og der bliver flere ældre med behov for pleje. Vi må også forvente, at yderligere og mere specialiserede sundhedsopgaver skal løses i kommunerne de kommende år.

Derfor ønsker aftalepartierne, at vi nu igangsætter en udvikling af sundheds- og ældreområdet til fremtidens velfærd og ældrepleje.

I 2023 besluttede vi at etablere et friplejehjem i Hvalsø. Vi forventer, at vi i sidste del af denne budgetperiode på ny skal forholde os til kapaciteten på plejehjemsområdet og på ny tage stilling til, hvordan vi løser de stigende kapacitetsbehov. Parterne fastlægger ikke med denne aftale, hvilken tilgang der bør anvendes, men vi er enige om sammen at gå konstruktivt ind i en åben dialog om dette.

Vores tre kommunale plejehjem er veldrevne. Vi har gennem de senere år sat fokus på kvalitet, værdighed og hjemlighed på plejehjemmene. Arbejdet med værdighed og hjemlighed fortsætter og for at understrege, at der er tale om medborgeres hjem, ønsker vi, at alle kommunens plejehjem/-centre frem over hedder plejehjem, så der også er en ensartethed på tværs af kommunens tre plejehjem.

Men det gør det naturligvis ikke alene.

Endvidere ønsker vi, at der igangsættes en række tiltag for at forberede sundhedsindsatsen og plejen. Færre medarbejdere skal kunne håndtere flere ældre på en fortsat værdig måde med høj kvalitet. Den velfærd, vi kender i dag, ser anderledes ud i årene, der kommer.

Det betyder konkret, at der er behov for, at vi igangsætter arbejdet med at se på fremtidens sundhedsindsatser, pleje og serviceniveau. Fremtiden byder på øget digitalisering og en anden forståelse af det offentlige serviceniveau - eventuelt i samarbejde med private leverandører. Den fordrer et tæt samarbejde med borgere, pårørende og almen praksis om opgaveløsningen samt medarbejdere med et højt kompetence- og beslutningsniveau.

Derfor prioriterer vi at afsætte 5,5 mio. kr. fra 2025 til et øget fokus på digitalisering på sundheds- og ældreområdet. Derudover har vi også afsat 14,2 mio. kr. fra 2026 til et velfærdsteknologihus og sygeplejeklinik (tidligere kaldt multihus). Huset skal være omdrejningspunkt og vidensbank for den digitale omstilling af sundheds- og ældreplejen og kunne håndtere de øgede komplekse sundhedsopgaver, vi forventer, der tilgår kommunerne de kommende år. Det kan eksempelvis være hjemmemonitorering af hjerte- og KOL-patienter, specialiseret IV-behandling med videre. Derudover kan huset for eksempel også indeholde viden om og eksempler på redskaber, som borgere kan benytte i deres eget hjem for øget velvære og livskvalitet – eksempelvis robotstøvsugere, kommunikationsskærme og hjælpemidler til borgere med demens. Hvalsø Ældrecenter er tænkt som omdrejningspunktet for indsatsen, men det skal endeligt afklares i forbindelse med udviklingen og etableringen.

Aktivt fritidsliv

Borgerne i Lejre Kommune engagerer sig i høj grad i kommunens fritids-, kultur- og idrætsliv. Det er frivillige, der sætter gang i aktiviteter i idrætsforeninger, hos spejdere og i kulturelle foreninger. Det er frivillige, der løfter lokalarkivet, og alle kulturhuse er drevet af frivillige. Frivillighed, foreningslivet og selvorganiserede grupper er derfor en del af Lejre Kommunes rygrad. Det store engagement er med til at skabe den kommune, vi gerne vil bo og leve i. Vi ønsker derfor at støtte yderligere op om det lokale engagement, den gode dialog og samarbejdet med alle aktører på området. Vi ønsker at sikre vedligeholdelsen af vores boldbaner, så vi fortsat har kvalitet i vores eksisterende anlæg, og derfor tilføjer vi 1,5 mio. kr. i 2024-27. Samtidig vil vi gerne sætte yderligere fokus på fritid og kultur for børn og unge ved at gentænke Ungdomsskolen i sammenhæng med Musik- og Billedskolen.

Kirke Hyllinge Aktivitetscenter

I Idrætspolitikken er leg, læring og træning centralt. Kirke Hyllinge Aktivitetscenter bliver en nytænkende og fleksibel facilitet, der understøtter det stærke lokale fællesskab og danner rammen om møder og aktiviteter af alle slags. Visionen for projektet er at sikre rammerne for, at foreninger, skoler mv. får mulighed for at introducere både børn og voksne til idræt og bevægelse via leg og kreativitet. Anlægget forventes at stå færdig primo 2025.

Understøttelse af foreningerne

Bevæg Dig For Livet-indsatsen har givet mange gode erfaringer, udover de gode resultater hvor 74,3 % af borgerne bevæger sig, som der skal arbejdes videre med i de kommende år. Foreningerne efterspørger fortsat hjælp til udvikling, og vi har derfor afsat midler til, og ansat, en idræts- og foreningskonsulent, som skal understøtte udvikling i foreningslivet bredt set og hjælpe alle foreningernes gode ideer godt på vej. Samtidig skal forenings- og idrætskonsulenten arbejde på den fortsatte udvikling af kommunens idrætstilbud, så vi fastholder de gode tiltag og resultater fra Bevæg Dig For Livet.

Plan for investering i idrætsfaciliteter i dialog med foreningerne

Hvert år har foreninger og frivillige en række anlægsønsker til de kommende års budgetter. Det kan være alt fra større vedligehold til etablering af kunstgræsbaner, padelbaner, klubhuse mv. For at sikre alle foreninger lige muligheder for at få deres ideer frem, og for bedre at kunne imødekomme de mange ønsker på området, afsættes der en årlig anlægspulje på 5 mio. kr., som skal gøre det muligt i samarbejde med foreningslivet at understøtte en fortsat udvikling og fremtidssikring af faciliteter. Puljen vil give mulighed for både at udvikle eksisterende faciliteter og give tilskud til etablering af nye faciliteter.

Lokal medfinansiering, f.eks. via sponsorater

I samarbejde med foreningslivet undersøges mulighederne for at oprette en ny sponsorat-model, hvor foreningerne får bedre muligheder for at sælge sponsorplads på kommunale anlæg - inde som ude. Det sker med henblik på en øget involvering af lokale virksomheder og bedre muligheder for foreningerne i forhold til at påvirke indkøb af materiel til hallerne, udvidede løsninger i forbindelse med opførelse af kommunale anlæg eller andet.

Sammenlægning af ungdoms-, billed- og musikskolerne

Ved at lægge Ungdomsskolen sammen med Musik- og Billedskolen kan der opnås positiv synergi på en række områder herunder adgangen til brugerne, et dynamisk og kreativt læringsmiljø, en øget kobling til det øvrige fritidsliv og en generel opmærksomhed på et sundt og alsidigt børne- og ungeliv i Lejre Kommune. Fokus er på at udvikle nye tidssvarende tilbud til alle Lejre Kommunes børn og unge.

Erhverv

I Lejre Kommune sætter vi stor pris på vores lokale erhvervsliv. Vi ønsker at have en tæt dialog med erhvervslivet, når vi skal beslutte den kommende plan- og bæredygtighedsstrategi. Virksomhederne er vigtige for udviklingen i de enkelte lokalsamfund. De skaber arbejdspladser og bidrager til bæredygtige lokalsamfund. Virksomhederne er ligesom borgerne vigtige for, at vi i fællesskab kan nå vores klimamål i 2030.

Vi ønsker at fortsætte den meget positive udvikling, vi har set de senere år på erhvervsområdet. Vi får positive tilbagemeldinger på vores erhvervsindsats fra virksomhederne. I den seneste DI-måling af den kommunale erhvervsvenlighed er vi nu blandt de bedste på Sjælland.

Parterne er derfor enige om ikke at reducere den lokale erhvervsservice eller i de øvrige kommunale erhvervsaktiviteter.

Klima og biodiversitet

Vi er kommet godt i gang med realiseringen af vores klimaplan. Men skal vi nå vores klimamål i 2030, er vi nødt til at øge kommunens indsats.

Vi har i 2023 bl.a. haft stor fokus på omlægning fra naturgas og andre fossile brændstoffer til opvarmning baseret på vedvarende energi og mulighed for etablering af kollektive grønne og klimavenlige løsninger. Det forventes, at de lokale varmegrupper behov for understøttelse vil blive forøget i 2024 i takt med, at deres projekter bliver mere og mere konkrete.

Vi ønsker også at øge vores klima- og miljøindsats på landbrugsområdet. Parterne er derfor enige om at ansætte en medarbejder, der kan samarbejde med landbruget i tilknytning til erhvervets omlægning til mere klimavenlig produktion og understøtte lokale udviklingsprojekter. Det kan f.eks. være i form af multifunktionelle jordfordelingsprojekter i forbindelse med udtagning af lavbundslande. Målet er gennem projekterne at opnå konkrete CO₂-reduktioner samtidig med, at de bidrager til mere biodiversitet og flere rekreative oplevelser for borgerne.

Det er vigtigt, at vi også arbejder videre med vores indsats for at nedbringe CO₂ fra transportområdet. Vi ønsker at fortsætte vores samarbejde med borgere og virksomheder om bl.a. samkørsel. Endvidere skal der ses på, om der er behov for at få opstillet flere ladestander i kommunen. Herudover vil vi reducere kommunens kørselsforbrug gennem bl.a. øget brug af digitale møder.

Kommunen er en stor indkøber. Vi skal bruge vores indkøb til fortsat at bidrage til den grønne omstilling.

Derudover ønsker vi, at Lejre Kommune øger sit bidrag til at forbedre biodiversiteten i kommunen. Konkret er parterne enige om, at mindre kommunale jordstykker, der i dag er bortforpagtede og ikke økologisk dyrkede, omdannes til biodiversitetsområde i samarbejde med de landmænd, der ejer de tilstødende jorde.

Lerbjerg Skov

Vi er glade for, at vi kan give tilsagn om fuld medfinansiering af Lejre Kommunes andel af naturgenopretningsprojektet i Lerbjerg Skov. Vi ønsker, at der arbejdes med fri adgang for skovens gæster i en eventuel indhegning og det samtidigt sikres at skovens øvrige dyreliv kan passere hegningen. Projektet og samarbejdet med Den Danske Naturfond og Nationalpark Skjoldungernes Land har allerede haft en positiv effekt i Lerbjerg-skoven. Med de resterende 0,85 mio. kr. fra Lejre Kommune sikres en fortsat og yderligere genopretning af skoven og naturen.

Kloge og bæredygtige m²

Vi skal reducere vores brug af kvadratmeter gennem en optimeret og smartere af anvendelsen af vores bygninger. Det betyder, at vi ønsker at se på frigørelse af vores bygningsmasse, sætte fokus på flere samlokationer og udnytte vores lokaler og bygninger til flere formål i løbet af en dag.

Som led i en bedre kapacitetsudnyttelse af vores bygninger ønsker vi at få undersøgt potentialet og synergierne ved at samle vores to nuværende rådhus til ét. Undersøgelsen skal kortlægge driftsmæssige gevinster ved ét rådhus -eksempelvis mindre kørsel, færre varmeudgifter, færre rengøringsudgifter mv. Samtidig skal undersøgelsen også kortlægge de øgede faglige synergier, der potentielt bliver, når en tættere sparring og dialog muliggøres i hverdagen.

Som led i kloge og bæredygtige m² udarbejdes en ny strategi for klimavenligt og bæredygtigt kommunalt byggeri og renovering af eksisterende bygningsmasse. Med en klar strategi for hvilke bæredygtighedskrav, vi stiller ved opførelsen af nye bygning og renovering af eksisterende, sikrer vi tydelige forventninger. Strategien ses endvidere også som en afgørende faktor for hvilke og hvor mange m², Lejre Kommune fortsat skal eje.

Som led i indsatsen for at reducere vores klimaaftryk fortsætter vi med at sænke temperaturen i vinterhalvåret. Dertil ønsker vi at få undersøgt, om kommunale tagflader kan være attraktive for private i forhold til etablering af solceller. Denne del skal også ses i sammenhæng med den gennemførte afdækning af potentialet ved solceller på tage generelt i Lejre Kommune.

Øvrige punkter

Vi ønsker at undersøge potentialerne i konkurrenceudsættelse af den kommunale interne rengøring, samt Vej og Parks opgaver. Såfremt vi beslutter at lave en hel eller delvis konkurrenceudsættelse, skal det være muligt at afgive internt bud på opgaverne. Ligesom det i processen nøje skal afdækkes hvilke opgaver og kvalitet, der leveres i dag, og hvilken opgaver og kvalitet der ønskes i forbindelse med en konkurrenceudsættelse.

På byggesagsområdet ønsker vi, at der sættes fokus på at optimere byggesagsbehandlingen, så vi sikrer en digital og effektiv sagsbehandling. Derfor sættes der også fokus på den service og vejledning, vi yder ansøgerne i forbindelse med byggeansøgninger. Dette kan eksempelvis gøres gennem en række guides målrettet ansøgerne, så kvaliteten af ansøgningerne og dermed også effektiviteten øges.

Lejre Kommune er som alle øvrige kommuner under pres for at sikre tilstrækkeligt med kompetente medarbejdere, ikke mindst på dagtilbuds-, ældre- og sundhedsområdet. Kommunalbestyrelsen har bedt direktionen udarbejde en strategi for fleksibel arbejdstid med henblik at gøre Lejre Kommune mest mulig

attraktiv som arbejdsplads. Parterne vil vurdere eventuelle økonomiske behov, når forslag til strategi foreligger i starten af 2024.

Parterne er enige om at reservere et engangsbeløb i 2024 til finansiering af udgifter, der følger af realiseringen aftalen. Dette kan være i forbindelse med fratrædelser, analyser og lignende.

Endelig ser vi frem til at indvie en ny cykelsti mellem Sæby og Kirke Hyllinge i 2025.